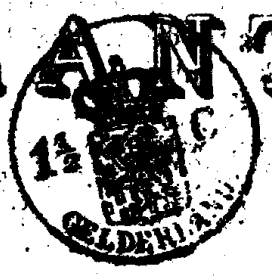

ARNHEMSE SCOURANT.

De prijs der Courant, die gezegd vijfmaal
's weels wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag,
Woensdag, Donnerdag, Zaterdag en Zondag, is
f 5 in de drie maanden.

DONDERDAG 4 JUNI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf
regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20
centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke
plaatsing.

De paar opmerkingen, met betrekking tot de conclusie van den advocaat-generaal.

De advocaat-generaal bij den Hoogen Raad, DERETH, had volkomen gelijk, toen hij de zaak tegen onzen uitgever noch moeilijk noch omslagtig noemde. Het zijn zeer eenvoudige vragen, welke aan den Hoogen Raad ter beslissing zijn voorgelegd; voornamst: is de koning als bijzonder persoon beleedigd, wanneer men regeringshandelingen vooroordeelt? is de waardigheid des konings aangerand door het bezigen van beleedigende uitdrukkingen van den minister van financiën? en, op de tweede plaats: wanneer de wet eerst vereischte der strafbaarheid boosaardig opzet stelt, mag men dit dan zonder onzettelijk angst te gevoelen, als boosaardig opzet, om den heer VAN HALL te beleedigen, een ander daardoor gehoord achten?

Wij hebben het voornemen niet, om deze redeneering zoo dikwerf en door zeer verschillende personen behandelde zaak nogmaals te doorloopen: hoe dikwerf wij de redenen, tegen ons aangevoerd, nauwkeurig onderzocht hebben, zijn wij zimmer zelfs aan het wankelen gebracht omtrent het onverdedigbare eener veroordeeling van het gecrimineerde artikel, als lasterlijk tegen den koning. Alles wat tegen ons werd aangevoerd, rustte op eenen wankelen grondslag; men nam aan wat eenige stellingen. Het verwaand was, dat gelijken redenertrant in eenen advocaat-generaal bij den Hoogen Raad terug te vinden. Hier had men regt, wanneer hij tot de verwerping van het verzoek van cassatie maende te moeten concluderen, fiksche gronden te verwachten.

Wij twifelen, echter, of iemand, welke zijne meening omtrent deze zaak wezen moge, het voor eenen dachtigen grond houden zal, wanneer wij dien advocaat-generaal in het uittreksel, hetwelk de dagbladen van zijne redevoering mededeelden, hebben gehandeld van het wederleggen der stelling, dat de onschendbaarheid des konings allen laster jegens hem onmogelijk maakt, allen schanden door een

enkele magtspreuk, dat het beleedigend zou wezen, te vooronderstellen, dat men den koning, met hoofde van de onschendbaarheid, straffeloos zou mogen aanranden en schenden. Despreker scheidde in zijne gansche redevoering den privaten en den publieken persoon des konings niet van elkander af. De laatste, als boven aansprakelijkheid verheven, kon jaist daarom door geene beoordeeling getroffen worden, welke aansprakelijkheid bij laster het eerste vereischte is. De wet van 1 juni 1830 stelde beleediging, tegen den bijzonderen persoon des konings gerigt, strafbaar; maar dat deze in het bewuste artikel »Vreemde Dingen», in hetwelk regeringshandelingen beoordeeld worden, niet werd aangevoerd, zal wel niemand ontkennen. Is het dus geene verkeerde toepassing der wet, wanneer men wat zij schreef ter verdediging van den koning als bijzonder persoon uitlegt, als laster tegen den publieken persoon?

Het klinkt verder vreemd, den advocaat-generaal zoo veel moeite te zien doen, om het woord *boosaardiglijk* als zonder bepaalde beteekenis te doen voorkomen, om dat vereischte als minder noodzakelijk te kunnen wegreken. In de wet gevoegd, moet dat woord zijne bepaalde beteekenis hebben, en de geschiedenis toont aan, dat de wetgever aan het bestaan van dat *boosaardig* opzet zeer veel gewicht hechtte.

Kan er gezegd worden bedoeling tot beleediging bestaan te hebben, wanneer de woorden des beleedigers van eenen anderen spreken dan van hem, dien men als gehoord voorstelt? Wanneer men zegt: de conclusie van den advocaat-generaal bij den Hoogen Raad berust op onbewezen stellingen, — heeft men dan den procureur-generaal zijnen slechten redenertrant verweten? De laster kon niet anders treffen dan den persoon, welk daarbij genoemd is; *in casu* dus den heer VAN HALL: maar men mag niet door gevolgtrekkingen uit gevolgtrekkingen eenen anderen in diens plaats schuiven en eenen persoon gelastard noemen, tegen welken, blijkens de woorden van het artikel en zijne duidelijke bedoeling, geenerlei hoort gerigt was.

Wanneer men teregt inziert, dat deze zaak weinig omslagtig of moeilijk is, behoorde men dat te toonen, door de eenvoudige beginselen, op welke hier

alles aankomt, in het licht te stellen en geene redenering, op enkel hypothesen rustende, voor den dag te brengen. De advocaat-generaal heeft zeer bescheiden de eer van de handhaving der eenvoudige en ware beginselen voor den Hoogen Raad overgelaten. Moge de uitslag aan het verstaan, dat men zich van de regterlijkheid en onafhankelijkheid van het hoogste regterlijk collegie des lands vormen mag, beantwoorden!

Buitenslandske berichten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 25 mei. De in andere streken gedaane waarnemingen, dat de aardappel bederft, vordert dat zij klemden; hetzelfde geschiedt ook in deze streken, doch in geringer graad. Men hoopt, dat de te voorzien drooge zomer het aardappel-bederf sal te keer gaan en verdrifven.

PRUISSEN.

Coblenz, 25 mei. Onze stedelijke raad heeft gisteren, in een vergadering, besloten tot het voorstel, dat de stad Coblenz, om te voorzien tot uitruimen van de rivier, in de hier aangevoerde magt, ten behoeve van gestelde kwantiteiten meel, waarvan nog een vrij groote voorraad voorhanden is, ook aan deze stad een geveerdigd meel magt worden verstrekt, aangesien zich op sommige dagen een formeel gebrek aan brood alhier openbaard en de bakkers, bij welke men bijna geen brood kon krijgen, verklaard hadden, dat zij uit gebrek aan meel niet hadden kunnen bakken. De verlegenheid en het ontzorgen des publieks daarover was niet gering en men heeft toe, zodat er vrees bestond voor ernstige onrusten. Vrouwen sag men wandelende over straat, zeggende, dat zij voor geld geen brood voor hare gezinnen konden krijgen, en bij den Hoogen prijs der meel van f 10 per last, per coudebaar niet in staat waren, deze ten vercochten bedrage aan te koop. Daaraan vernam men een klager, dat het brood het vereischte gewigt niet had. Het verdient hier bijzondere eervolle melding, dat door een, hier eerst onlangs hier gevestigd hebbend landelijk koopman, die zijne aanzienlijke, bereids hier aangekomene en nog onderweg zijnde partijen prussische rogge gisteren ter markt bragt en tegen zeer matigen prijs te koop stelde, de hooggevoerde nood eenigermate gelemperd werd, waardoor de prijzen der door de haren ter markt gebragte rogge niet de door dezen verlangde hoogte bereikten, zodat velen hunner, in stede van den meel eenen matigen winst te vreden te stellen, genoodzaakt waren, met hunnen voorraad weder naar huis te keeren.

Mannheim, 29 mei. De openbare markt is sedert het jaar op maandag niet weder geopen, geworden en dus is de opgewondenheid verdwenen.

Uit Noord-Sleeswijk, 25 mei. In den loop dezer maand zijn twee petitiën uit Noord-Sleeswijk door den commissaris van het Sleeswiker-Laurids-Sheu, aan den koning ingediend, de eene, verzoekende invoering der prussische andere, naar vrije gemeentelijke wetten. Verschillende exemplaren dezer petitiën zijn nog steeds en

gedoogen, — dit staat vast, dat de wet van 1830 niet de minste inbreuk heeft gemaakt op het regt tot vrije beoordeeling van regerings daden, maar alleenlijk, (in artikel 1 en 2) de personen des konings en der leden van het koninklijke huis, enz. tegen hoon en laster beschermt.

Omtrent het punt der »boosaardigheid" heeft de minister zich niet minder stellig en uitdrukkelijk uitgelaten. Schier overal, waar hij van die in artikel 1 en 2 der wet van 1830 gestrafte hoon en laster spreekt, spreekt de minister van »boosaardigen" hoon en laster; zoodat er geen twijfel kan bestaan of de minister heeft werkelijk de bedoeling gehad. — en die bedoeling is in de wet-zelve dan ook telkenmale verho uitgedrukt. — om te straffen hoon, smaad en laster, gepleegd met het uitdrukkelijk boosaardig doel om te hoonen, te smaden en te lasteren.

Reeds terstond in den aanvang zijner rede zegt de ontwerper der wet van 1830:

»De wet moet dienen, om snoode bedrijven, welke in den staat niet langer straffeloos kunnen worden geduld en voor alle goede, rustige burgers onverdragelijk zijn, als misdrijven te kenschetsen, te bereiken en te bestraffen, onverschillig door welke middelen of op welke wijzen die daden ook BOOSAARDIGLIJK EN OPENBAAR worden gepleegd." En verder:

»De koninklijke waardigheid — en de koninklijke persoon, — moet in eenen grondwettelijk monarchalen staat door geene BOOSAARDIGE, OPENBARE beschimpingen of hoon kunnen worden aangerand. EN HET IS VAN BELANG, hier aan te merken, dat »dit artikel 1, zoolwiel als alle de anderen dezer wet, steeds van OPENBARE EN BOOSAARDIGE beschimpingen en hoon handelt." Ja, waarlijk, het was van belang, het op te merken, de minister had gelijk, dat dit artikel 1 en alle andere artikelen dezer wet, van 1 juni 1830, steeds handelt van OPENBARE en BOOSAARDIGE, BOOSAARDIGE EN OPENBARE, beschimpingen en hoon." Inderdaad men mag, bij deze woorden des ministers, de opmerking niet verzwijgen, hoe het zonnklaar is, dat de minister de mogelijkheid heeft voorzien van het thans, in onze dagen bestaande, geval. Jaren lang heeft de natie, op het voetspoor der Kamer en op het voetspoor van zelfs ministers, welke heden ten dage dienaren der kroon zijn, in de trouwrede het werk der verantwoordelijke ministers gezien en dat staatsstuk, als zoodanig geheel ter goeder trouw beschouwende, als zoodanig beoordeeld en dikwijls veroordeeld; plotseling worden een paar schrijvers, die, met natie, Kamer en vroeger opposanten, later ministers, in de trouwrede het werk der ministers zagen en haar als zoodanig kritiseerden, vervolgd, als hebbende door die kritiek den koning beleedigd en, — zoo hoon van daden mogelijk is en op den persoon slaat, — dan blijkt hier de heilzaamheid der bepaling, der voorwaarde »boosaardiglijk," en zoo de minister, die de wet ontwierp, verdedigde en explicieerde in zoo duidelijke woorden, geroepen ware geworden te oordeelen, of die wet hier toepasselijk zij dan niet, hij zou, getrouw aan zijne aan de wet gegevene explicatie moeten uitroepen: »neen, »hier is die wet niet toepasselijk, hier ontbreekt het eerste kenmerk der wet, BOOSAARDIGHEID, BOOS OPZET."

Wijders bezigde de minister de reeds meermalen aangehaalde woorden: »Boosaardigheid en openbaarheid, echter, moeten steeds de kenmerken zijn van »het misdrijf. De wet is niet gericht tegen onbedachtzaamheid, overijling, losheid of onberadenheid ook niet om bijzondere: (binnens kamers, bij voorbeeld, medegegeelde, maar niet openlijk wedergegevene en verspreide) »vertrouwelijke gezegden te »bereiken, hoe vinnig en onbetamelijk die ook zijn »mogten; — openlijkheid is hier het kenmerk."

Deze laatste woorden heeft de heer advokaat-generaal DEKETH in zijn requisitoir mede overgenomen; wij bedoelen de woorden des ministers: »openlijkheid is hier het kenmerk."

Het zij ons vergund op te merken, dat het openbaar ministerie hier de woorden des ministers niet goed gelezen, of ze niet wel schijnt begrepen te hebben. De minister zegt geenszins, dat »openlijkheid het eerste kenmerk van het misdrijf is," hij zegt »boosaardigheid en openbaarheid, openbaarheid en boosaardigheid moeten steeds de kenmerken zijn van het misdrijf."

»Openlijkheid is het kenmerk," zegt de minister, maar »de kenmerken," zegt hij, »zijn boosaardigheid en openbaarheid." Daar zijn dus twee kenmerken; daarvan is openlijkheid het eene, boosaardigheid het andere; maar de boosaardigheid is het eerste kenmerk; neem een van beiden weg, — en de wet zal niet toepasselijk zijn. De minister zegt: »openlijkheid is het kenmerk," maar dit zegt hij, met het oog op bijzondere, vertrouwelijke gezegden; want al zijn die »nog zoo vinnig en onbetamelijk, »daartegen is de wet niet gericht."

En gelijk de minister »openlijkheid" stelt tegenover »bijzondere vertrouwelijke, niet publiek geuite, »gezegden," zoo stelt hij tegenover »boosaardige gezegden," »onbedachtzaamheid, overijling, losheid, onberadenheid."

Wij gelooven niet, dat de heer DEKETH, bij uadere lezing en overweging van deze zinsnede uit de redevoering des ministers, bij zijn gevoelen zal blijven volhouden, dat alleen »openlijkheid" het kenmerk" is van het misdrijf. Maar daar is meer. De minister, gedachtig aan

den tegenstand, welken het ontwerp in de Kamer ontmoette, trachtte den kwaden dunk der Kamer omtrent de bepalingen daarvan zooveel mogelijk weg te nemen en dit meende hij, en terecht, niet anders en niet beter te kunnen doen, dan met den waren zin en de bedoeling der voorgestelde wet bloot te leggen. Hij deed zulks vooral daarom ook, dewijl sommige leden der Kamer de vrees voor onverdiende en ongegronde vervolging en bestraffing hadden te kennen gegeven.

Wat betreft het eene kenmerk van het misdrijf, de openlijkheid, in tegenstelling van »bijzondere, vertrouwelijke gezegden" stelde de minister de Kamer gerust met de woorden:

»Men vreeze dan ook niet voor de gevolgen eener »bespiedende en rondsluipende politie, als aanbrenghster. Niet alleen toch zoude alles van dien aard, »wat zij ook zou mogen vernemen, het »eeze" kenmerk van openlijkheid missen: maar die politie »staata ook in dien zin bij ons niet."

En wat nu het andere kenmerk, het eerste, de »boosaardigheid" betreft, liet de minister zich aldus uit, daarbij tevens weder de openlijkheid als tweede kenmerk betreffende:

»Neen, Edel Mogende Heeren! hij, die BOOSAARDIGLIJK EN IN HET OPENBAAR de verbindende kracht der »wetten zal hebben aangerand, zal en moet worden »gestraft. Hij, die BOOSAARDIGLIJK EN OPENBAAR onrust in den staat zal hebben gestookt (dus ook hij) die BOOSAARDIGLIJK EN OPENBAAR den koning zal hebben gesmaad; zal en moet het welverdiende loon zijner »snoothed niet ontgaan, »omdat hij de hechtste grondzuilen der maatschappij BALDADIG (1) ondermijnd en aan het wankelen heeft gebragt."

Zoo ziet men hier den minister zich aan de Kamer in zoovele woorden verklaren omtrent de beide kenmerken van het misdrijf, »de boosaardigheid en »de openlijkheid."

Maar daar is meer. Sommige leden hadden de opmerking gemaakt, dat de woorden, in artikel 3 »buiten het geval van verdediging voor de regtbanken" aanleiding konden geven tot de stelling, dat men »als advokaat in functie" vrijelijk den koning zou kunnen hoonen, smaden, enz. De minister kwam aan deze opmerking te gemoet, door te verklaren, dat zelfs die bijvoeging: »buiten het »geval van verdediging voor de regtbanken," geheel zou kunnen worden weggelaten. Hij zeide daaromtrent: »De bijvoeging is welligt overbodig, »want in de gevallen, daarbij voorzien," (de gevallen van »verdediging voor de regtbanken") zou men »BEZWAARLIJK het kenmerk van BOOSAARDIGHEID kunnen aantreffen."

De openlijkheid, het eene kenmerk zou »in gevallen van verdediging voor de regtbanken," bestaan, maar het andere kenmerk, de »boosaardigheid," zegt de minister, »zou men bezwaarlijk in die gevallen »kunnen aantreffen"

En nu vragen wij: wil men, kan men stelliger bewijs vorderen voor onze stelling, dat het misdrijf, hetwelk de wet van 1 juni 1830 straft, uit twee bestanddeelen bestaat, twee kenmerken, (dat zijn onderscheidingsteekenen) bezitten moet, om strafbaar te zijn: BOOSAARDIGHEID EN OPENBAARHEID?

De leden der Kamer stelden zich met de ministerie geruststellende uitlegging der beide kenmerken der wet en van het misdrijf te vreden: in geval van verdediging voor de regtbanken was artikel 3 niet geldig, niet van toepassing: waarom niet? omdat men kwalijk en bezwaarlijk bij den advokaat der beklagde partij de boosaardigheid kan onderstellen en aantreffen. Wat volgt dus daaruit alweder ten duidelijkste? Dat de boosaardigheid wel zeer zeker het eerste kenmerk van het misdrijf is; wil men dus het misdrijf kennen, dan moet men onderzoeken of het gekenmerkt wordt, in de eerste plaats, door boosaardigheid, en, in de tweede plaats, door openlijkheid. Kenmerken zijn kenteekenen; kenteekenen, bepaalde onderkennings-teekenen, worden er dus vereischt om het misdrijf juist te kunnen taxeren; daarvan moet men zich vergewissen; dus moet men er naar onderzoeken: men kan die kenmerken niet onopgemerkt voorbijgaan, men moet ze kennen, men moet die kenteekenen waarnemen, waarmede, want anders beteekenen die kenmerken niets, — en kenmerken, die niets beteekenen, is onzin.

Maar daar is meer. De minister zegt al verder, dat eigenlijk die boosaardigheid van eenen advokaat, dat is, in geval van verdediging voor de regtbanken, eene onmogelijkheid is; want, zegt hij, »waunere eenig advokaat of verdiger zich openlijk en buitensporig gezoez gedroeg, »om de verbindende kracht der wetten, enz. aan te »randen, zoude deze, op staanden voet, volgeus de »bestaande wetten, kunnen beteugeld worden; en »wanneer het voor enige andere autoriteit geschiedde, »zoude de daad niet openlijk zijn."

De boosaardigheid en de openlijkheid, — het een zoolwiel als het ander, zou dus, in geval van verdediging voor de regtbanken, op staanden voet, door de bestaande wetten worden te keer gegaan.

Wat de openlijkheid aangaat, laat de minister zich in dezer voege uit:

»Slechts voor uwe vergadering, Edel Mogende Hee-

(1) Opmerkelijk is het, dat de minister, — waarschijnlijk zonder opzet, want Zijn Excell. sprak voor de vuist, — hier andermaal een woord gebruikt, hetwelk het eerste kenmerk van het misdrijf, »boosaardigheid" mede in zich bevat. WEILAND zegt »baldadig is boos-, kwaaddadig"

ren! zou deze openlijkheid mogelijk zijn; doch de »koning stelt te veel vertrouwen op uwe wijsheid en »nachtbaarheid, om niet overtuigd te zijn, dat zooda»nige," — let wel! — »OPENBARE en BOOSAARDIGE »daad, indien zij ooit mogt gepleegd worden, kracht»dadiglijk door U Edel Mogende zou worden te keer »gegaan."

En ziedaar, dunkt ons, onwederlegbaar uit de woorden des ontwerpers, des verdedigers en des uitleggers-zelven der wet van 1 juni 1830 aangeleend, dat die wet voorerst gericht is tegen hoon, smaad, laster, den persoon des konings enz. aangedaan; en ten andere, dat het daarbij gestrafte misdrijf twee afzonderlijke kenmerken, onderscheidings teekenen, heeft, de boosaardigheid en de openbaarheid, welke beiden afzonderlijk moeten worden onderzocht en aanwezig zijn, zal de wet hare toepassing vinden.

In een volgend artikel zullen wij nagaan, voor zoverre de bronnen, welke ons ten dienste staan, zulks gedoogen, welke de meening der leden van de Kamer over die beide punten was, en onder welke voorwaarden zij hun goedkeurend votum aan de wet van 1 juni 1830 hebben geschonken.

Advertentiën.

Getrouwd:

ARNHEM, den 3den Juij 1846.

J. H. TROMP,

en

C. C. BLECKMANN.

Algemeene kennisgeving.

Heden overleed alhier, in den onderdom van omtrent 74 jaren, de Hoog Geboren Vrouwe GIJSBERTA MARIA CAROLINA BARONESSE VAN SPAEN, Douairière van den Hoog Geboren Heer ADOLF HENDRIK GRAAF VAN RECHTEREN, FROUWE VAN ROSANDE.

ARNHEM, 28 Mei 1846.

Voorloopig Berigt.

+++ Door het overlijden van den Eigenaar, ++ zal, in de maand Julij aanstaande, naar ++ genoogen geldende, publiek worden verkocht het rentegevend LANDGOED de Oud-Banner Heerlijkheid BRONKHORST, gelegen aan het Dorp van dien naam en de rivier den IJssel, tusschen de steden Zutphen en Doesborgh; groot ongeveer 27 Bunders BOSCH-, WATER, BOUW- en WEILAND en eene geëxtendeerde privative JAGT en VISSCHERIJ en verdere HEERLIJKE REGTEN.

+++ DE COMMISSIE VAN LANDBOUW IN ++ GELDERLAND verwittigt de belangheb- ++ benden, dat, behalve de vroeger bij haat uit Straatsburg ontvangene, zij, dezer dagen, voorzien is van eene hoeveelheid wille en gele MAÏS, of TURKSCH WEIT, afkomstig uit Amerika, en dat degenen, welke willens zijn dit product te verbouwen, zich, ter verkrijging van dit zaad, kunnen vervoegen bij de Leden en den Secretaris der Commissie.

Arnhem, 30 Mei 1846.

Voor de Zomermaanden te Huur voor f 120:

Vier ONGEMEUBILEERDE KAMERS, met KUKKEN en KELLER en genot der WANDELINGEN op het Landgoed de Westerbouwing, te Oosterbeek. — Te bevragen bij G. VAN VEELLEN, aldaar.

 UIT DE HAND TE KOOP: Een zeer nette en sterke TENTWAGEN met lederen Kap voor een Paard, ruim voor vier personen, zoo goed als nieuw; een TILBURY zoo goed als nieuw, zeer net en sterk; eene ligte VIGILANTE voor vier personen, zoo goed als nieuw; een TENTWAGEN voor zes personen, zeer licht, voor een en twee Paarden; een WAGENTJE met lederen Kap en Glazen Raamtjes; een DITO voor vier personen; een nieuw KARRETJE op Veren; een HITTE-TENTWAGENTJE, en een EZEL-WAGENTJE. — Te bevragen bij J. H. SPARMAKERING, Mr. Rijtuigmaker, buiten de Velper-Barrière, te Arnhem.

 De Ondergeteekende verwittigt het geëerd publiek, dat, te beginnen op maandag den 1sten Juni, des morgens ten 7 ure, dagelijks voor het Logement, het Wapen van Zutphen, te Harderwijk zal afrijden op Utrecht, corresponderende met den Spoor-trein, een wel ingerigte WAGEN voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

Harderwijk, den 29sten Mei 1846.

W. AVERINK.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 3 Juni 2 El 4 Palm 9 Duim: gew. 0 gov. 3 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.